

gorniec codzienny

Wilno

ŚRODA

20 maja 1942 r.

Nr. 257

Cena w Wilnie 5 fen.

Pod Charkowem zniszczono dotychczas 447 sowieckich czołgów

Zniszczenie ostatnich resztek nieprzyjaciela na Kerczu zbliża się ku zakończeniu. — W walkach powietrznych zestrzelono 45 samolotów bolszewickich. — Bomby na urządzenia kolejowe i fabryczne w Brighton i Deal.

Z Kwatery Głównej Führera, 19 maja.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Zniszczenie ostatnich resztek nieprzyjaciela na półwyspie Kercz zbliża się ku końcowi.

W rejonie Charkowa odparto dalsze ataki nieprzyjaciela prowadzone przy użyciu masowych wojsk. Tu zniszczono wczoraj znowu 80 nieprzyjacielskich czołgów. Dalszych 51 czołgów oraz ponad 500 pojazdów w wszystkich rodzajach zostało nieszkodliwionych przez lotnictwo. W ten sposób liczba nieprzyjacielskich strat w czołgach wzrosła od chwili rozpoczęcia tych walk do 447.

Na środkowym oraz północnym odcinku frontu wschodniego własne ataki miejscowe miały przebieg pomyślny.

Na zapleczu środkowego odcinka frontu rozbito jedną silną bandę bolszewicką.

W Laponii niemieckie oddziały poczyniły w oporczywych walkach w lasach dobre postępy. Przeciwnatarcia nieprzyjacielskie odparto.

Na wodach półwyspu Kola jeden wielki frachtowiec trafieniem bomb tak ciężko uszkodzono, że należy się liczyć z jego stratą. Ataki powietrzne na Murmańsk poczyniły znacznie spustoszenia na obszarze portowym. Bolszewicy stracili w walkach powietrznych 45 samolotów, w tej liczbie 13 typu Hurricane.

W Afryce Północnej skutecznie zaatakowały niemieckie zespoły lotnictwa bojowego baraki i obozy namiotów Anglików w rejonie wokół Tobruku oraz kolej na pustyni pod Capuzzo.

Nad Maltą zestrzelili niemieckie i włoskie myśliwce w walkach powietrznych 5 samolotów brytyjskich.

Na południowym wybrzeżu Anglii lekko uszkodzono samoloty bojowe skutecznie

obrzucili bombami w ciągu dnia ważne obiekty wojskowe miast portowych Brighton i Deal. Przy tym stwierdzono trafienia w urządzenia kolejowe i fabryczne.

BERLIN. (DNB). Niemiecka marynarka wojenna straciła dotychczas na lądzie i na morzu 1003 nieprzyjacielskie samoloty.

Od listopada 1940 r. do końca kwietnia 1942 r. niemiecka i włoska broń powietrzna zestrzeliła lub zniszczyła na terenie Morza Śródziemnego ogółem 1424 angielskie samoloty.

Włoskie siły zbrojne morskie i powietrzne zniszczyły dotychczas 64 nieprzyjacielskie łodzie podwodne.

Japońskie łodzie podwodne od początku wojny zatopili 65 statków handlowych o ogólnej pojemności 444,000 ton, a mianowicie na wodach Pacyfiku i Hawajach 15 okrętów o pojemności 98,000 ton i na Oceanie Indyjskim 35 okrętów o pojemności 240,300 ton.

BERLIN. Jak komunikuje Naczelne Dowództwo nad półwyspem Tamamskaja, według dotychczasowych doniesień, przy stracie jednego samolotu, niemieccy myśliwcy zestrzelili 15 bolszewickich samolotów. Również na dalekiej północy utracili bolszewicy w niedzielę, podczas walk powietrznych — 13 samolotów myśliwskich, zestrzelonych przez myśliwców niemieckich na Messerschmittach, nad wybrzeżem Morza Lodowatego. Niemieckie samoloty bojowe zaatakowały z dobrym skutkiem pozycje bolszewickie na zachód od Murmańska i na półwyspie rybackim. Myśliwcy niemieccy użyli do konwojowania statków wciągających do walki powietrznej z grupą Hurricane'ów. Przy tym stracono na wysokości 2 — 4 tysięcy metrów osiem Hurricane'ów. Pięć dalszych myśliwców bolszewickich stało się ofiarami niemieckich myśliwców podczas wolnej walki.

OBWIESZCZENIE

Podaję do wiadomości następujący wyciąg z telegramu Rady Generalnego dla spraw pracy i zagadnień społecznych (5/V 42 1942, Kowno, 1914, 305, 15/5, 19/20) w sprawie zarządzenia o uzupełnieniu transportu z dn. 6 maja 1942 r.: „Pomocnicy transportowi będą zastosowani jako dowoźcy zapasów na zapleczu frontu. Udzielona im będzie dobra gaża i dobre wyżywienie. Zasadniczo z ich gaży należy potrącać dla przesłania ich rodzinom, co każde 10 dni — 15 RM, poza tym członkowie rodzin mają prawo do utrzymania, otrzymując stałą za-

pomogę. Najstarszy członek pozostawionej rodziny otrzymuje 20 RM, wówczas gdy każdy małeletni, względnie niezdolny do pracy członek rodziny — 15 RM miesięcznie, o ile są dowody, że dotychczas utrzymywał go pomocnik transportowy. W sprawach tych zapomóg można się zwracać do miejscowego urzędu zaopatrzenia socjalnego”.
Podp. Dr. I. PAUKSTYS
Rada Generalna do spraw pracy i zagadnień socjalnych
Burmistrz miasta Wilna z polecenia BR. GRIGAS.
Wilno, 16 maja 1942.

Krytyka polityki Churchilla

BERLIN. „Economist”, Londyn, pisze: Po raz pierwszy od czasu, jak Churchill ujął ster władzy, odczuwają wielkie odłamy ludności, że on jej nie rozumie. Ludność jest zaniepokojona, że rząd postępuje tak, jakby nie rozumiał powagi sytuacji. Naród jest już nieco znudzony zapewnieniami członków rządu o konieczności składania większych ofiar. Obraz jest zupełnie błędny o ile rząd się przedstawia jak zupełnie zakończony mechanizm, mogący pracować tylko potęgą swej siły, gdyż jest on zastłany w niewystarczającym stopniu wysiłkami narodu. Rząd nigdy nie złożył energii i siły w tym stopniu, jak naród.

W wydarzeniach wojennych wrości obecnie do tego rzędu błędów, że prezes ministrów przewiduje zbliżanie się kryzysu politycznego. Mówiąc otwarcie, winien on sam wziąć na siebie winę tego, gdyż zbyt długo odzwalał on uparcie przyjazne rady.

Naród brytyjski wykazał wobec długiego szeregu nieszcześć i rozczarowań godną podziwu cierpliwość, lecz jest zmęczony ustawicznymi stratami i zawsze tak bardzo wielkimi. W ciągu całej historii tej wojny armia brytyjska nie mogła zanotować ani jednego znaczącego, pomyślniejszego rezultatu. Miało ono co prawda często pecha, lecz dobrzy generałowie nie mają pecha. Przypuśćmy, że brakowało uzbrojenia, lecz wytwórczość obecna jest bardzo duża. Przypuśćmy, że tonaż okrętów był mały, lecz gdyby dowódzcy produktów spożywczych byli tak ograniczony w ostat-

nych miesiącach, jak tego wymagała sytuacja, to by ten brak był mniejszy. Ale jednak wszystkie te usprawnienia nie wyjaśniają tego, co działo się w Singapurze. To, co zakomunikował „Times” z Batawii, jest najokropniejszym dokumentem, jaki został od szeregu lat wydrukowany. „Miekkie” oddziały, zwlekające generałowie, strategowie, warietyści mistrzów, niedołężna administracja, apatyczna ludność tubylcza — to nie są oznaki walecznej armii mającej pecha: to brzmi przykry odgłos rozpadu Imperium. I nie tylko sama siła zbrojna potrzebuje reformatorów. Nigdzie w całym świecie nie jest potrzebniejsza polityka „szalonej ziemi”, jak we Whitehallu. Z rzadkiem wyjątkami jest obecnie błąd maszyni rządzącej szeregiem nie mających końca zahamowań, prowadzących do śmiertelnych komplikacji. Byłoby bardzo nierozsądnym ze strony prezesa ministrów jeszcze dalsze mówienie o korzyściach ofiarnych. Nie może ująć jego uwagi, że wkrótce nie będzie się czuł na niższym szczeblu odpowiedzialności dość silnym, aby usunąć niedołężnych podwładnych, jeżeli odpowiedni przykład nie będzie dany z góry. Pozostawanie innych, jako najdołżeńszych ludzi gabinetu wojennego gwarantuje dla osób niezdolnych do obrony w każdym kierunku maszyni rządzącej. Jest to chęć, albo zrzęcość traktowania tych gigantycznych problemów na sposób osób gigantycznych, których przeważnie brakuje i które najbardziej są potrzebne.

Represje

LIZBONA. (DNB). Po przybyciu do Lizbony zobrazował Cramer, dotychczasowy przedstawiciel niemieckiego Biura Informacyjnego w N. Jorku, wzrastający obraz cierpienia, jakie wyrządzą Rooseveltowi poddani państw Osi i Japończykowie od czasu wybuchu wojny. Uruchomił on natychmiast fałszywe przesłuchania, przygotowując od szeregu miesięcy, która nawet nie oszczędziła kobiet i dzieci. Aresztowanych sfotografowano do albumu zbrodniarzy, a odesłał ich palców załączone do ich podobizn. Zostali oni przewiezieni w wozach policyjnych do niezdrowego obozu dla internowanych, tam włożeni w piniowatą przez czarnych. Większość ich jeszcze dziś śpi oczekując na mające się odbyć przesłuchanie przed sądem specjalnym, który ma zawyrokować, czy należy ich traktować jako „niebezpiecznych dla państwa”, czy też nie.

AMSTERDAM. Według brytyjskiej agencji telegraficznej Stany Zjednoczone i republika Panamska podpisały w poniedziałek umowę, zezwalającą siłom zbrojnym Stanów Zjednoczonych posługiwać się licznymi strefami obronnymi w Panamie. Departament Stanu w Waszyngtonie oświadczył w związku z tym, że umowa ta w znacznym stopniu przyczyniła się do bezpieczeństwa kanału panamskiego i obrony zachodniej półsfery.

Obawy o Australię

GENEWA. Dr. Evatt, minister spraw zagranicznych Australii podczas swego pobytu w Londynie prze mawiał w niedzielę wieczorem w radio angielskim do publiczności. Powiadomił on, że został on posłany przez swój rząd do Waszyngtonu i Londynu, a to w celu zwrócenia uwagi na wielkie niebezpieczeństwo grożące Australii. Niebezpieczeństwo japońskie, oświadczył Evatt, zostało zrozumiane zbyt późno. W ciągu 5 miesięcy Japonia zdobyła całe państwo od Singapooru aż do Birmy.

bazą, którą należy utrzymać, o to chcemy myśleć o odebraniu terenów, utraconych na korzyść Japończyków”.

Evatt przypomina Anglikom, że oddziały australijskie podczas pierwszego okresu wojny walczyły na fińskich terenach wojennych, nie obchodzących bezpośrednio Australijczyków i że Australia oczekuje odpowiedniej pomocy angielskiej, jako rzeczy samo przez się zrozumiałej. Lecz chwilowo mógł on mówić wyłącznie o poparciu przez Stany Zjednoczone. Bądź co bądź dał on do zrozumienia Anglikom, że samo się przez się rozumie, że oni by pospieszyli wszystkim siłami na pomoc w razie inwazji japońskiej na Australię i usiłował bliżej tym przedstawić, że byłoby lepiej udzielić tej pomocy już teraz, przed wyładowaniem Japończyków.

Flota niemiecka w ataku

„Time”, Chicago, pisze: Po raz pierwszy od czasu bitwy pod Skagerrakiem stanęła może znowu flota niemiecka do walki na otwartym morzu. Niemcy posiadają znowu „Fleet in being”. Flota ta jest mała, lecz dobrze zbudowana i silna. Zebrana jest ona na północy. Siły wojenne morskie aliantów są zajęte ochronnym konwojowaniem, obroną od niemieckich łodzi podwodnych, obroną od Japończyków na Oceanie Indyjskim i ochroną szlaków szczyrzych okrętów do Trondheimu aż do Surabaja. Dla niej jest ta koncentracja niemieckich sił nadmorskich bardzo zagrażająca. Niemieckie łodzie podwodne zmusiły floty aliantów do rozproszenia się po wszystkich morzach. Japończycy związali połączoną flotę Stanów Zjednoczonych na Pacyfiku i zmusili ją do rozdzielenia na połowie kuli ziemskiej.

działanie się jej (niem. floty) ochrania ją od ataków powietrznych i utrudnia jej obserwację; pomimo to może ona wystąpić w każdym czasie razem w celu zniszczenia przeważających sił nieprzyjacielskich.

Baza w Afryce

GENEWA. (DNB). Według doniesienia korespondenta z Bostonu, istnieje projekt użycia w Afryce Południowej wielkiej bazy alianckiej. Korespondent z Kairu podaje, że w Afryce Południowej możnaby wyćwiczyć pół miliona żołnierzy Stanów Zjednoczonych, którzy by byli o tysiące mil bliżej do środko-

wego Wschodu i Azji Wschodniej. Sześć milionów Stanów Zjednoczonych w Afryce Północnej, generał-major Russel Maxwell wyraził się, że wojska Stanów Zjedn. na wschodnim terenie wojny i Morza Śródziemnym miałyby wyłącznie za zadanie „pomaganie walecznym oddziałom inaych krajów alianckich”.

Nalot samolotów japońskich

(DNB). Wielkie miasto prowincji Indji Assamu, Manipur, zostało w sobotę ponownie zaatakowane przez zespoły japońskich samolotów bojowych. Szkody, wyrządzone w obiektach wojskowych miasta są

znaczne. Pole startowe lotniska, położonego pod Manipur zostało również silnie uszkodzone, zniszczo no przy tym siedem stojących na ziemi nieprzyjacielskich samolotów budowy amerykańskiej.

Zwolennicy wojny gazowej

BERLIN. Stanowisko niemieckie do prowokacyjnych aluzji Winstona Churchilla na możliwość wojny gazami nie pozostawia nic do życzenia co do swej wyrazistości. Miarodajne koła berlińskie potraktowały ten temat z punktu widzenia politycznego i wojskowego, tak że skutki takiego postępowania winne być znane nie tylko Churchillowi i jego zausznikom, lecz i narodowi brytyjskiemu. Ze chodzi tu nie tylko o złudne wyobrażenia, którymi on kokietuje pewną klikę w Anglii, lecz o bardzo trzeźwe i przemyślane zamiary, zdaje się wynikać z szeregu wyrażań, przedstawiających wojnę gazową jako ideał dla świata anglosaskiego.

BERLIN. Stanowisko niemieckie do prowokacyjnych aluzji Winstona Churchilla na możliwość wojny gazami nie pozostawia nic do życzenia co do swej wyrazistości. Miarodajne koła berlińskie potraktowały ten temat z punktu widzenia politycznego i wojskowego, tak że skutki takiego postępowania winne być znane nie tylko Churchillowi i jego zausznikom, lecz i narodowi brytyjskiemu. Ze chodzi tu nie tylko o złudne wyobrażenia, którymi on kokietuje pewną klikę w Anglii, lecz o bardzo trzeźwe i przemyślane zamiary, zdaje się wynikać z szeregu wyrażań, przedstawiających wojnę gazową jako ideał dla świata anglosaskiego.

wojny gazowej oświadcza, że śmiesznym jest przypuszczać, że gaz nie może być stosowany, dlatego że Niemcy go dotychczas nie używają. Najważniejszym momentem na wojnie winno być zaskoczenie, a zrzućcie gazu z samolotów właśnie byłoby takim zasko-

czaniem. Z faktu, że wszystkie przepisy wyszkolenia wojskowego i wskazówki wszystkich walczących narodowości kładą największy nacisk na usuwanie skutków gazu i obronę przed nim, wnioskując pułkownik Waitt, że ofensywa gazowa bardzo szybko nastąpi.

Bezskuteczne naloty brytyjskie

BERLIN. Jak w dalszym ciągu podaje Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych do zamierzonej próby ataku na krążownik „Prinz Eugen” nadlatywali Brytyjczycy różnymi falami o sile 40 do 50 samolotów około godz. 19.30 z zachodu na obszar Stavangeru. Jeszcze nad morzem został brytyjski oddział samolotów zauważony przez niemieckich myśliwców i zmuszony do walki. W walce zawziętej walce zestrzelili niemieccy myśliwcy 18 brytyjskich

samolotów. Nieliczne samoloty brytyjskie, którym udało się przelamać niemiecką zasłonę myśliwską, trafiły pod skoncentrowany ogień niemieckiej artylerii przeciwlotniczej i morskiej. W krótkich odstępach czasu padał jeden bombowiec brytyjski po drugim ofiarą dobrze skierowanego niemieckiego ognia przeciwlotniczego; tak że w krótkim czasie zniszczyła artyleria przeciwlotnicza — 4 marynarka — 7 samolotów angielskich. W ciągu niecałej

godziny, zestrzelono tym sposobem przeszło połowę składu brytyjskiego oddziału bombowego. W liczbie zniszczonych samolotów brytyjskich znajdowały się przeważnie bombowce wzoru Blenheim, Beaufighter i Hudson. Zamierzony przez Brytyjczyków atak załamał się na skutek wyjątkowego zgrania się wszystkich niemieckich broni przeciwlotniczych. Takim sposobem byli zmuszeni Brytyjczycy do cofnięcia się ze stratą 29 samolotów.

Czy wystarczy Stanom Zjednoczonym środków?

Atak z lotu nurkowego i celne bomby

Bomby na bolszewickie pociągi. — Wybuchy i pożary. — Pełna emocji walka w powietrzu z sowieckimi myśliwcami.

DNB (PK). Po regularnych atakach bombowych na stanowiska bolszewickie, na ich baterie i mosty, dostajemy dzisiaj znowu nadzwyczajne polecenie. Chodzi o „polowanie na sowieckie pociągi kolejowe“.

Panuje fantastyczna pogoda dla lotu, czyste niebo, prawie nieograniczona widzialność. Ju 88 znajduje się daleko poza frontem nad terytorium nieprzyjacielskim i szuka wskazanych rozkazem obiektów. Już z daleka widzi dowódcę samolotu i obserwator jak zbliża się dymiący pociąg. Iedzie on w kierunku ku frontowi, jest za tym prawdopodobnie całkowicie wyładowany. Teraz samolot zbliża się do pociągu. „Gotów do uderzenia“ — brzmi rozkaz! Już Ju 88 pędzi z największą szybkością w dół. Nagle zrywa się silny ogień obrony nieprzyjacielskiej artylerii przeciwlotniczej. Stało się to bardzo szybko i w tym samym momencie rozpada się także ochrona prawego motoru. Zczęść wirują w powietrzu. Nie zważając jednak na to przeprowadza się atak z lotu nurkowego. Wyrzucono bomby, które pędzą ku swemu celowi. Podczas gdy pilot podnosi maszynę i ogląda, jakie szkody powstały w motorze, strzelec na pokładzie zapisuje „celna bomba w pociąg. Wybuch i pożar“! Znowu zniszczono pociąg z posiłkami. Ten sam dowódca samolotu zniszczył ze swoją załogą w podobny sposób około 22 do 25 pociągów.

Tymczasem prawy motor stanął. Również i on został trafiony przez artylerię przeciwlotniczą. Maszyna bierze kurs powrotny. Zaledwie jednak zawrócono, gdy radiotelegrafista woła: „myśliwiec“! Istotnie tuż za maszyną znajduje się już sowiecki samolot myśliwski typu I 18. Smugi świetlne syczą ze wszystkich stron Ju 88. Niszcząca amunicja bolszewickiego myśliwca syci tuż koło skrzydeł niemieckiego bombowca.

Jeszcze raz naciska dowódca samolotu swoją maszynę i Ju 88 pędzi jednym motorem w dół, starając się lotem nurkowym wydosłać z położenia. Lecz z przodu strzela znowu nieprzyjacielska artyleria przeciwlotnicza. Pilot zmienia kierunek lotu i uderza wprost na stanowisko artylerii przeciwlotniczej, strzelając przy tym, o ile tylko można, z armaty. Udaje się. Artyleria przeciwlotnicza zamilkła. Następnie maszyna zawisa w niskim locie nad wysokim lasem. „Jeden karabin maszynowy odmawia posłuszeństwa“ — melduje radiotelegrafista. Jeszcze tego brakowało. W tej chwili ujawnia się jeszcze jeden myśliwiec na posiadające duże szanse polowanie. Obydwaj starają się

wszelkimi środkami zniszczyć niemiecki samolot.

Słabym lotem zyzakowały leci daleki Ju 88. Twarze załogi są poważne — ale zdecydowane. Myśliwce sowieckie bez przerwy podlatują. Gęste pociski przebijają Ju 88. Lecz lewy motor wytrzymuje i pracuje normalnie. Bombowiec stale w porę zbacza w stronę, a nieprzyjacielskie serie strzałów przechodzą mimo. Ale walka wydaje się beznadziejną, a do niemieckiego frontu wciąż jeszcze jest 150 km. Wtem zaczyna się ostatni niemiecki karabin maszynowy. Czyni się gorące kowe wysiłki, by naprawić go z powietrzem. Myśliwce nieprzyjacielskie nalatują raz za razem. Zbliżają się aż do 20 metrów do Ju 88. Lecz wciąż jakoś udaje się uciec, otrzymawszy niewiele strzałów. Mimo to maszyna jest już niepokojąco podziurawiona. Na szczęście lewy motor wytrzymuje jeszcze. Wtem rozlega się trzask morderczy! Drżąc latają wkoło, wywołują one jednakoż niewielkie zranienia wśród członków załogi. Prawie 30 minut trwa już polowanie. Obecnie jeden myśliwiec stara się uderzyć o samolot. Chłopak jest uparty. Pędzi on wprost na skraj prawego skrzydła. Załoga pojmuje sytuację. Mała krzywizna odciąga pilot Ju 88 i myśliwiec bolszewicki pędzi prosto mimo skrzydła i znowu — odhyla się polowanie. W tym z tyłu maszyny rozchodzi się radosny okrzyk „zawracają!“ Zrazu nikt nie wierzy, lecz okazuje się to prawdą. Widać myśliwce nieprzyjacielskie wystrzelały całą swoją amunicję. Ale sprawa jeszcze nie załatwiona. Do frontu niemieckiego trzeba lecieć jeszcze dobry kawałek. Nad kolumnami sowieckimi przelatuje się w niskim locie. Trzeba też przelatywać wzgórze, teren jest trudny. Poza tym w czasie walki stracono orientację. Każdy z załogi szuka gąszczu znaków orientacyjnych. Wkońcu wiedzą znowu, gdzie się znajdują. Jecze kilka minut i doleć do frontu. Po tym przelatanym nad stanowiskami. Powoli posuwa się obecnie ciężko nadwyróżniony bombowiec. Po trzydziestu minutach znajduje się on nad oczyszczonym lotniskiem.

Jeszcze jedna krzywizna, wyciągnięcie kół, na szczęście wszystko funkcjonuje. Maszyna gotuje się do lądowania. Czy pójdzie gładko? nie pokójce pytanie. Łąduje dobrze! Przy lądowaniu posuwa się maszyna na lewym kole gładko, przechyla się jednak na prawą stronę i nteco skacze. Po tym zatrzymuje się. Prawa opona jest przestrzelona.

Od korespondenta wojennego
Oskara Lachmanna.

ożyć w listopadzie; o ile sytuacja i nadal by się pogorszyła, mogą one wypaść niekorzystnie dla Roosevelta. Stąd wołanie zewsząd o ofensywę, która by przyniosła rozstrzygnięcie. Na ofensywę mają jednakowy pogląd szef floty King, szef sztabu generalnego Marshall i Mac Arthur; Roosevelt zachowuje rezerwę. Wie on, że uzbrojenie jest narazie niewystarczające. W lutym zorganizowano szóstą dywizję czołgów, ale w rzeczywistości przygotowane są do walki tylko dwie. To samo dotyczy broni powietrznej. Olbrzymie plany, jak wyszkolenie 300,000 studentów na pilotów, są nieproporcjonalne do istniejących możliwości. Wojskowi Stanów Zjednoczonych wstydzą się, dlatego, że Japończycy wprowadzili, jak dotąd, do akcji nieduże siły. Prasa nieustannie podkreśla, że w triumfalnym pochodzie przez półwysep Malajski, Singapoore, Sumatrę i Jawę wzięło udział „najwyżej 150,000 Japończyków“ nadto wyraża ona żal, że Stany Zjednoczone, ze swoją wówczas dwumilionową armią, nie były w stanie wyśleć dostatecznej liczby eskadr lotniczych i sił pomocniczych, by ratować z beznadziejnej sytuacji liczącą małą flotę holenderską na wodach Jawy.

Dlatego publiczność coraz to natęższej się domaga rzucić obecnie na szalę wszystko, by podczas przyszłych walk biernie się nie

przyglądać. Skutek jest taki, że nalożono na stątki trochę żołnierzy. Odbija się to na całej gospodarce Stanów Zjednoczonych. Najdotkliwiej daje się odczuwać brak stątków-cystern do przewożenia materiałów na Pacyfiku. Z tego powodu także zatapiają stątków u wybrzeży Stanów Zjednoczonych odbija się fatalnie. Zapasy materiału palnego na wybrzeżu wschodnim zmniejszają się w sposób niepokojący, i zachodzi konieczność zrącowania Ioh, aczkolwiek załoga Meksykańska dusi się z powodu nagromadzonej tam nafty. Tak samo zagadnienie benzyny jest palące. Twierdzi się, że czas jest najcenniejszym dobrem. Zapowiedzi Roosevelta, że Stany Zjednoczone będą panowały w powietrzu w 1944, są nieważne wobec niepokojącego pytania, czy zbrojenia Stanów Zjednoczonych w najbliższych miesiącach dorosną do obrznych potrzeb. W dodatku jest niemożliwe powoływać pod broń dalsze kontyngenty wojska ze względu na brak pomieszczeń dla niego, na brak unifform i uzbrojenia.

Jednocześnie wzrasta niezadowolenie z sojuszników, albowiem nie potrafili pokierować sprawami tak, by Stany Zjednoczone mogły przeprowadzić zbrojenia w pełnym zakresie. Od czasu straty Singapoore szacunek dla Anglików poważnie się zmniejszył; obecnie prasa zaczy

na krytykować i Sowlety. Ostrożnie uświadamia się publiczność, że komunikaty o zwycięstwach w ciągu zimy miesięcy były „propagandą“; nie wiadomo, jak będą wyglądały ogólne nastroje w przyszłości.

Nominację generała Dreissenhofera szefem nowego oddziału operacyjnego, któremu podlegają wszystkie fronty za morzem, tłumaczy w ten sposób, że wojska lądowe w południowozachodnim Pacyfiku rozpoczną aktywne działania, albowiem uważa się Dreissenhofera za specjalistę od tych obszarów. Natomiast dowódcą floty na Północnym Pacyfiku jest admirał King, znający dobrze te obszary. Jakże przygotowania w rzeczywistości się robi, trudno powiedzieć, cenzura bowiem nie puszcza żadnych wiadomości na ten temat. Z niustannych narzekań na wielkie zapotrzebowanie tonażu okrętowego na Pacyfiku można jednak wywnioskować, że transporty są tam niemałe.

W Stanach Zjednoczonych panuje przekonanie, że brak czasu zmusza do realizowania największej w historii imprezy awanturniczej, nie dysponując dostatecznymi środkami; zupełnie otwarcie się mówi, że grozi niebezpieczeństwo przegrania nie tylko jednej bitwy, ale wogóle wojny.

E. Samhaber („Das Reich“).

Churchill zamyka oczy

Śmieszne „posłannictwo dobrej woli“

BERLIN. „Jakkolwiek niemożna powiedzieć żeśmy przeszli górę, to jednak możemy widzieć przed sobą grzbiec górski“. Te dotyczące przyszłości słowa, wypowiedział Churchill w obecności ministra spraw zagranicznych Australii, Evatta w Leeds, ustępując natchnąc otuchę australijszczyków i również ludność angielską. Przy tym z braku pomocy rzeczywistości, o której nie wspominał ani słowa, wystosował on „posłannictwo dobrej woli“ do australijszczyków, „którzy tak jak i my są wystawieni na groźące niebezpieczeństwo ataku“. Następnie bredził jeszcze o „usiłowaniach“ anglików w sprawie utrzymania pokoju.

Stanowczo nie do twarzy Churchillowi mówienie o „usiłowaniach pokoju“. Ta rozpaczliwa próba stworzenia sobie „na wszelki wypadek“ alibi, winnaby wywołać nawet u jego zaprzycieżonych zwolenników tylko uśmiech politowania. Wobec ciężkich porażek, jakie musiał wszędzie znosić i w dalszym ciągu ponosić musi Churchill w wojnie, wywołanej przez jego zauszni-

ków oraz wobec krytycznej ogólnej sytuacji Anglii, należy uważać twierdzenie Churchilla że „grzbiec górski już widać“ za wyraźną bezcel-

ność, którą można porównać jedynie z bełkotliwym twierdzeniem człowieka pianego do utraty przytomności, iż jest zupełnie trzeźwym.

Drażliwe pytania

AMSTERDAM. Jak donosi brytyjska służba prasowa, projektowane ściślejsze stosunki z Sowietami będą przedmiotem różnych interpelacyj na najbliższym posiedzeniu Izby Gmin. Izba Gmin podobno ma usłyszeć słowa uznania, jakie składa Związek Sowietki Wielkiej Brytanii i Stanom Zjednoczonym, dotyczące przede wszystkim pomocy brytyjskiej i amerykańskiej w postaci materiału wojennego oraz pomocy bry-

tyjskiej w postaci ataków powietrznych. Jakkolwiek uznanie brytyjskie w stosunku do wysiłków wojennych sowieckich z tradem może się zwiększyć podobnie jednak w ostatnich sowieckich doniesieniach dano wyraz nadziei, że w możliwie krótkim czasie zapanują jeszcze bliższe stosunki między Związkiem Sowietkim a Stanami Zjednoczonymi i Wielką Brytanią.

Zrozumiwały pesymizm

STOKHOLM. (DNB). Brytyjski minister aprowizacji lord Woolton otwarcie przyznał się, że on w ostatnich miesiącach skąpo dawał żywność Anglii w celu przygotowania się do jeszcze gorszych czasów. Niemcy podobno na pewno nie za-

niechały zamiaru, zagłodzenia Anglii na śmierć. Teraz, gdy Japonia również walczy, stracila Anglia różnego surowce, a w tej liczbie niektóre potrzebne dla zaopatrzenia żywnościowego.

Nowe życie

W księgarniach nietawo jest o książkę treści beletrystycznej, gdyż półki uginają się pod stosami dzieł propagandowych, których jest bardzo dużo...

Można tu znaleźć odpowiedź na każde pytanie i mimowoli czytelnik staje wobec zagadnienia, w jaki sposób tę makulaturę można będzie później użyć? Książki tu się kupuje rzadko, ale wciąż są nowe i nowe dzieła — gdzie się podziewają stare?

W jednej z fabryk moskiewskich uroczyste obchodzone jakiś jubileusz i rozdawano premie. Ci, którzy nic nie dostali, zazdrościli szczęśliwym kandydatom do nagród, więc nastroj był bardzo przykry! Pomiedzy innymi premiami, otrzymał jeden z robotników wybór dzieł Lenina. Widząc ten stos książek, koledzy śmiali się złośliwie, zacierali ręce i powtarzali po cichu: „No ten też dostał nagrodę! Niech teraz to wszystko czyta...“

Bolszewicy twierdzą, że prasa jest ich najsilniejszą bronią, lecz czytelnicy wiedzą dobrze, iż prasa jest zakłamana i przekupna... W pierwszych latach panowania bolszewików prasa miała wielkie znaczenie, gdyż znajdowała się w rękach doświadczonych publicystów. Wkrótce jednak opanowali ją żydzi i dzisiaj 80 proc. dziennikarzy są to żydzi, a cała prasa podlega surowej cenzurze Stalina. Pracownikami prasy są młodzi, niewykształceni bolszewicy, dla których zawód dziennikarza jest jedynie sposobem do wyższego stanowiska. Wobec tego, prasa nie ma wogóle żadnej inicjatywy, nawet wskazania partii są słabo i nieudolnie opracowywane. Najbardziej charakterystyczne cechy prasy sowieckiej są: głupota i tępota. Publiczność czyta bez zainteresowania, ze strachem, gazety nie są studiowane, przerzucane tylko! Materiału publicystycznego wogóle nie czyta nikt, prze-

glądane są tylko informacje, zaś dzieła „narodzonych i wyróżnionych“, zajmujący zazwyczaj całe strony, jest z reguły nie czytany. Czasopisma popularne są niezmiernie rzadkie: w całym Związku jest ich zaledwie pięć, jedno z nich jest satyryczne.

Mimowoli nasuwa się pytanie: kogo taka prasa chce oszukać? Czytelnik porównuje gazetę ze swym życiem i widzi oszukaństwo jasno, jak na dłoń! Więc jednak ktoś ma być okłamany: jest nim człowiek, mieszkający zagranicą, gdzie jeszcze teraz można znaleźć wielu dziennikarzy, którzy nie spozstrzegają oszustwa i poprostu nie chcą wierzyć, iż prasa komunistyczna jest w stanie tak okłamywać swoich czytelników. Zagraniczni dziennikarze jej wierzą i zmuszają swoich czytelników również do wiary i nieraz nawet wzbudza ją sympatię do sowietów! W ten sposób stają się ci panowie współdziałaczami bolszewików, sami tego nie chcąc! Tak samo niektórzy filantropi są okłamani i spełniają wstępną rolę, chwając w swych utworach Stalina i bolszewików. Nikogo to nie dziwi, jeśli tak robi żyd Feuchtwanger, ale jeżeli tego rodzaju zdania się trafiają u Bernarda Shaw lub Romain Rollanda — gdzie są przedstawiane, jako sąd „obiektywny“ — to wzbudzają niesmak nawet w Związku Sowietkim. Oczywiście, bolszewicy rozdmuchują takie szczegóły i twierdzą, że „nawet przedstawiciele obcego nam świata muszą przyznać, że w Związku Sowietkim dobrze się dzieje!“. Po dokładnym parokrotnym „oczyszczeniu“ partii komunistycznej, bolszewicy wydalili stamtąd wszystkich mądrych, pełnych inicjatywy ludzi, gdyż się okazało, że tacy zawsze się stawali przeciwnikami sowieckiego systemu. Dawno już niema w partii t. zw. „idealnych komunistów“ naiwnych marzycieli! Zastąpili ich inni ludzie, o krzywych czaszkach, niskich czołach i podstępnych oczach. Nastawienie ich jest nawskroś

realistyczne, stosunek do pracy niedbały! Obchodzą ich tylko konferencje i zjazdy, są to ludzie niewykształceni i mało inteligentni. Główną ich troską jest propaganda i polityczne wychowanie obywateli. Ponieważ brak im zarówno wychowania, jako też wykształcenia, nie mają więc żadnego autorytetu w oczach ludności, dla tego też Stalin sam musiał napisać swoją „krótką historię bolszewickiej partii“, która stała nieodstępną książką każdego obywatela Związku Sowietckiego.

Ton całej prasy jest wybitnie standartowy, zaś rzeczywistość jest przedstawiona tak, jak bolszewicy chcą ją widzieć; dążenia partii komunistycznej są odmalowane jako fakty, zaś ludzie tak scharakteryzowani, jakgdyby byli już „wychowani na nowo“. Prasa musi służyć jako narzędzie samo krytyki, lecz poszczególne wypadki, które muszą być przedstawione ujemnie, są tak odmalowane, iż czytelnik odnosi

rażenie, że wszystko idzie jaknajlepiej, a te „wsypy“ są to szczegóły i wyjątki z ogólnej idealnej całości.

„Historia“ ta, oczywiście, w najmniejszym stopniu nie odpowiada rzeczywistości, jest tylko bronią w rękach Stalina, wymierzona przeciwko jego politycznym przeciwnikom.

Sam tytuł „Krótka historia partii“... jest kłamstwem, gdyż jest to dzieło czysto autobiograficzne, w którym Stalin wskazuje czytelnikowi na swą główną rolę w przygotowaniu i prowadzeniu rewolucji rosyjskiej i tak odmalowuje swą działalność, iż genialność jego nie pozostawia miejsca na żadne zwątpienia... Żądano od obywateli, aby gruntownie przestudiowali to dzieło, lecz było to całkiem bezskuteczne, gdyż każdy przysięgał, iż zna tę książkę, a w rzeczywistości nikt jej nie czytał.

(D. c. n.)

Nastroje w Stanach Zjednoczonych

BERLIN. W północno-amerykańskim czasopiśmie „New Republic”, wydawanym w Nowym Jorku, wychodził niedawno, niezmiernie charakterystyczny artykuł, napisany przez dziennikarza Michala Spaight'a:

„Gdyby był w Waszyngtonie dyplomatycznym przedstawicielem jednego ze sprzymierzonych z nami państw, napisaliby do domu następujące sprawozdanie:

Pod wpływem klęsk na polu walki naród amerykański doszedł do przekonania, że może przegrać wojnę. Po militarnych niepowodzeniach była nieunikniona krytyka. Wydaje się jednak, że ma ona na celu głównie szkolenie rządowi, ponucenie, co dotychczas robiła a może nawet powodować negatywne ustosunkowanie się do wojny. Prasa rozpoczęła agitację przeciwko dalszemu prowadzeniu woj-

ny. Podczas gdy dzienniki Scripps, Haward i Gannetta szczególnie zawzięcie obrzucają biotem rząd, prasa Hearsta zatakowała Wielką Brytanię, i to w sposób, podobny do niemieckiego. Nikogo nie dziwi, że „Chicago Tribune” przestała już wygłaszać kazania na temat jednolitej narodowej, jak to z konieczności musiała przejściowo czynić po Pearl Harbour. Pisząc o bohaterstwie śmierci jednego ze swoich sprawców, „Tribune” znowu wskazywała na „podżegaczy wojennych”, którzy, łaknąc krwi, grasują po kraju, i żyją w wygodach i przyjemnościach na różnym kryżówkach, podczas gdy inni narażają swoje życie za kraj.”

Powoli kruszy się formalna jedność, która nastąpiła po wybuchu wojny. Przywódcy ruchu „Ameryka First” są jeszcze za bardzo zdyskretywowani, by móc prowadzić po-

nowie kampanię przeciwko tej jednolitej. Zamiat nle obejmują kierownictwo izby posłów, chodzi o anty-demokratów jak Hoffman i Shafer (Michigan), Hamilton Fish (Nowy Jork), Faddis (Pensylwania) i Leland Ford (Kalifornia); w senacie zaś — co jest niezwykle charakterystyczne — o trzech demokratów ze stanów południowych Tydingsa, Mc Kellara i Byrda. Podczas debaty w izbie posłów nad pierwszym wnioskiem o pokrycie deficytu nazwano ezolowych kierowników programu cywilnej obrony łącznie z żoną głównodowodzącego „komunistami”, „wrogami; podważającymi kraj od wewnątrz”, „niezdolnymi pasorzytami” i „nędzami z cerami”. Amerykanina, który sprzyja związkom zawodowym lub jest żydem, uważają niektórzy członkowie izby posłów za komunistę.

Agitacja ta sieja podobno niezgodę między sprzymierzeńcami, co jest na rękę Hitlerowi, aczkolwiek inicjatorzy agitacji nie zdają sobie z tego sprawy. Wielką Brytanię atakowali w izbie posłów Robson (Kentucky) i Hoffman (Michigan), którzy 27 stycznia oświadczyli: „Anglia zawsze dbała tylko o siebie, a teraz mamy ratować Anglię i Australię, gdy tymczasem nasi żołnierze giną na własnej ziemi”. Hoffman z pogardą wskazywał na ezasy wojenne, kiedy to mieli być równo-uprawnieni z Amerykanami „komuniści Rosjanie, Chińczycy, Holendrzy i naród indyjski”. Shafer (Michigan) poszedł nawet tak daleko, że porównywał napad Anglików na Oran z uderzeniem Japończyków na Pearl Harbour. Obaj posłowie nie kryją się ze swoją nienawiścią do Związku Sowieckiego.

Przywódcą angielskich zw. zawodowych agentem moskiewskim

— LIZBONA. Przywódcą brytyjskich związków zawodowych sir Walter Citrine znajduje się w chwili obecnej w Lizbonie, by udać się do Stanów Zjednoczonych najbliższym samolotem komunikacyjnym. Citrine podróżuje oficjalnie, za zgodą rządu brytyjskiego, żeby tak być jako agent komunistyczny, dla przeprowadzenia pertraktacji z wielkimi związkami zawodowymi w Stanach Zjednoczonych w sprawie przyłączenia się północno-amerykańskiej Unii robotników do anglosowieckiego Powszechnego Komitetu związków zawodowych. Intencją było odbycia rozmów wysłucha z Moskwą, jest więc niezmiernie charakterystycznym dla stanowiska brytyj-

skich związków zawodowych. Ze przywódcą tych związków podjął się występować w Stanach Zjednoczonych jako rzecznik bolszewików. Do propozycji zmontowania ściślejszej współpracy i jednolitego frontu między bolszewikami, brytyjskimi i północno-amerykańskimi związkami zawodowymi opisał publiczną w Stanach Zjednoczonych ustosunkowała się niejednokrotnie. Nawet w sferach związkowych zajęto wobec usłowań Citrine'a stanowisko wyciekające i sceptyczne. Prasa Hearsta ostrzeżenie publiczność amerykańską przed próbami Angliki Citrine'a oddziaływania w duchu bolszewickim i wzywa Roosevelta do ochrony Północnej Ameryki

przed zakłóceniem wewnętrznie politycznego życia przez Moskwę; nawet jeśli kieruje nim Anglik. W niezwykle gwałtownym artykule wstępnym „San Francisco Examiner” piętnuje anglo-bolszewickie zaproszenie skierowane do związków zawodowych w Stanach Zjednoczonych i nazywa je „sojuszem”, który ma zarazić bakteriami zarazy komunistycznej północno-amerykańskich robotników. Gazeta, należąca do konserwatora Hearsta, nazywa nawet zamierzone rozmowy sir Waltera Citrine'a w Stanach Zjednoczonych „wstępny zamach, mający na celu dyktaturę Moskwy przy pomocy związków zawodowych w Stanach Zjednoczonych”.

Według wiadomości, podanej przez waszyngtońskiego korespondenta „Daily Herald”, zapowiedziana wizyta sir Waltera Citrine'a wywołała wielką nieufność w szerokich sferach Północnej Ameryki. A zwłaszcza w gospodarczych i przemysłowych kołach w Stanach Zjednoczonych daje się zauważyć zdecydowaną opozycję przeciwko „bolszewickiej misji” Citrine'a; domagają się one od Roosevelta wyraźnego rozgraniczenia między zagraniczną pomocą Stanów Zjednoczonych udzielaną Związkowi Sowieckiemu, a próbami komunizmu wywołania zamętu w życiu wewnętrzno-politycznym Północnej Ameryki.

WYTYCZNE PRZY WYMIARZE NOWEJ TARYFY KOMORNEGO

Znaczenie decydujące posiada wartość mieszkania

Taryfa komornego na podstawie zarządzenia władz, które wchodzi w życie z dniem 1 maja b. r., zostaje uregulowana na całkowicie nowych podstawach. Komorne placowe przed okupacją bolszewicką było całkowicie przypadkowe, natomiast taryfa wprowadzona przez bolszewików była tylko narzędziem do zniszczenia tych, których komunizm uważał za swych wrogów.

Przy ustalaniu nowej taryfy komornego nie można było brać pod uwagę taryfy sowieckiej, jako pozbawionej bądź sensu gospodarczego, ani też komornego obowiązującego poprzednio, które najczęściej było ustalane samowolnie przez właścicieli domów i również nie opierało się na zdrowej kalkulacji. W dodatku, w wielu przypadkach dotychczasowe ustalanie komornego, pobieranego przed okupacją bolszewicką było niemożliwe. Z tej racji zarządzenie zostało oparte na metodzie stosowanej z powodzeniem w wielu okolicach Rzeszy, a polegającej na obliczeniu komornego stosownie do powierzchni zajmowanego mieszkania w mtr. kw.

Zarządzenie ustala, że za powierzchnię mieszkalną uważa się powierzchnię podłóg w zajmowanych pokojach i kuchni. Do sumy tej nie wchodzi kuchnia o powierzchni mniejszej, niż 6 mtr. kw., przedpokój, piwnice, strychy, łazienki i inne ubikacje uzupełniające mieszkanie.

Cena 1 metra kw. powierzchni mieszkania zależy od kategorii miejscowości, oraz od położenia mieszkania w rejonie danej miejscowości. Według taryfy bolszewickiej obowiązującej cena jednokw. bez względu na wygodę i zalety mieszkania. Nowa taryfa wyklucza tę niesprawiedliwość, gdyż komorne ściśle uzależnia od wartości mieszkania i znajdujących się w nim wygod. Cena zasadnicza ustalona w zarządzeniu wzrasta w miarę ilości wygod w mieszkaniu.

Np. w wypadku, gdy w mieszkaniu znajduje się centralne ogrzewanie, komorne za 1 mtr. wzrasta o 2

fen.; przy instalacji gazowej o dalsze 2 fen. Zarządzenie przewiduje 9 rodzajów instalacji, za które płaci się dodatek, przy czym ogólna kwota dodatku za te instalacje do ceny zasadniczej wynosi 16 fenigów. Należy zaznaczyć, że jest to bardzo rzadkim wypadkiem, aby te wszystkie instalacje były założone w jednym mieszkaniu.

Oprócz tego przewidziany jest dodatek do ceny komornego, w wypadku, gdy mieszkanie posiada specjalne zalety. Np., osoby zajmujące oddzielne domki, przeznaczone dla jednej rodziny, o charakterze wili, placą o 10 proc. drożej.

Podwyżka ta jest usprawiedliwiona wieloma dogodnościami, wynikającymi z architektury takich domków, oraz ze względu na ogródki, które je zazwyczaj otaczają. Z drugiej strony, za mieszkania, które są gorzej od innych, znajdujących się w danym domu i dzielnicę są przewidziane znaczne zniżki, np. za mieszkania na salkach i w suterynach. Zniżki te wynoszą od 20 do 50 proc. ustalonej ceny komornego.

Normy ustalone w omawianym zarządzeniu wynoszą mniej więcej 50 proc. komornego, obowiązującego w Rzeszy. Różnica ta wpływa

z mniejszej stopy zycelowej i niższych zarobków mieszkańców kraju wschodniego.

Obecnie komorne należy opłacać z góry, do dnia 10 każdego miesiąca. W cenę komornego wchodzi również koszt remontów. Odnajmujący mieszkanie jest obowiązany na konieczne remonty przynosić 10 proc. komornego uzyskanego każdego roku w okresie zimowym. Jeżeli roboty remontowe z jakiegokolwiek bądź przyczyn nie będą przeprowadzane w sezonie budowlanym, to suma przeznaczona na ten cel musi być złożona na rachunku bieżącym w publicznej instytucji kredytowej. Odnajmujący mieszkanie może tymi pieniędzmi dowolnie dysponować, jednakże tylko na cele remontu mieszkań w swym domu.

Poza tym zarządzenie przewiduje, że odnajmujący w cenę komornego podjął się również oświetlenia i oczyszczania schodów, oczyszczania chodnika i jezdnii przed domem. Jeżeli te obowiązki przyjmuje lokator, to komorne musi być odpowiednio zmniejszone. Za wodę płaci się w zasadzie odnajmujący, z prawem podziału sumy należnej proporcjonalnie na wszystkich loka-

torów. W wypadku, gdy lokator dopłaca za wodę, to komorne musi być zmniejszone o 3 proc. Jednakże celem uniknięcia sporów i nieporozumień zarządzenie przewiduje oddzielną opłatę za wodę tylko w wypadkach koniecznych, o charakterze wyjątkowym.

W wypadku gdy w domu znajduje się centralne ogrzewanie, to koszty opalu ponoszą wszyscy lokatorzy łącznie na podstawie ilości i ceny zużytego opału. Koszta obsługi instalacji ponosi natomiast odnajmujący.

W wypadkach spornych, co do wymiaru komornego i w razie innych nieporozumień strony mogą odwołać się do Generalkommissara, lub do organów upoważnionych. W tej sprawie Generalkommissar niebawem wyda odpowiednie przepisy.

Co do lokali handlowych i przemysłowych to zarządzenie przewiduje narazie tylko zwiększenie o 10 proc. komornego za część mieszkania, wykorzystywaną w celach pracy zawodowej. Dotyczy to głównie adwokatów, lekarzy i innych zawodów wolnych. Komorne za sklepy i pracownie będzie uregulowane innym zarządzeniem. (r).

Bekanntmachung Obwieszczenie

Betr.: Kartoffelausgabe

Mit Wirkung vom 15. Mai 1942 haben sämtliche Bezugsanweisungen fuer Kartoffeln ihre Gultigkeit verloren. Die Kartoffelausgabe erfolgt kuenftighin in folgender Verkaufsstellen:

der Ruta:
1. Gedimina Str. Nr. 37,
2. Panevez Str. Nr. 4,
3. Pušu Str. Nr. 11,
4. Antakalnijs Str. Nr. 22,
5. Užupio Str. Nr. 7.

der Maistprekyba:
1. Sierakowski Str. Nr. 25,
2. Savanoriu Al. Nr. 44,
3. Mariendorstr. Nr. 3,
4. Darius und Girenas Str. Nr. 66,
5. Kalvarien-Str. Nr. 69.
Pro Kopf werden 10 kg auf den Abschnitt C Nr. 1 M der Lebensmittelkarte ausgegeben, Gleichzeitig mit der Lebensmittelkarte ist die Bezugsanweisung sowie der Pass des Bezugsberechtigten vorzulegen. Wer schon eine Zuteilung auf die Bezugsanweisung erhalten hat, hat keinen Anspruch mehr; ausgenommen sind diejenigen, die nach dem 10. Mai 1942 auf Bezugsanweisungen weniger als 10 kg erhalten haben. Diese erhalten auf den Abschnitt C Nr. 1 M der Lebensmittelkarte die Differenz bis zu den 10 kg.

Jeder Missbrauch im Kartoffelbezug wird mit strengster Bestrafung geahndet. Die ungueltigen Bezugsabweisungen sind den Kaufmann zu belassen, auf die Rueckseite wird die ausgegebene Menge mit Datum vermerkt. Ueber die eingesammelten Lebensmittelkartenabschnitte haben die Firmen bei der Ernahrungs- und Wirtschaftsabteilung der Stadt Wilna bis zum 31. Mai 1942 abzurechnen.

Ernahrungs- und Wirtschaftsabteilung der Stadt Wilna, Wilna, den 18 Mai 1942.

Z dnem 15 maja 1942 r. wszystkie zezwolenia na kupno kartofli utracily swoja waznosc. Sprzedazy kartofli w przyszlosci dokonywaja nastepujace sklepy:

„Ruta“:
1. przy ul. Gedymina (d. Mickiewicza) 37;
2. przy ul. Panevežio (d. Nieświejska) 4;
3. przy ul. Pušu (d. Sosnowa) 11;
4. przy ul. Antokolskiej Nr. 22;
5. przy ul. Užupio (Zarzeczej) 7.

„Maistprekyba“:
1. przy ul. Sierakowskiego 25;
2. przy ul. Savanoriu al. (d. Legionowa) 44;
3. przy ul. Ostrobramskiej 3;
4. przy ul. Darlusa i Gireno (d. Zwłki i Wigury) 66;
5. przy ul. Kalwaryjskiej 69.
Na podstawie odcinka C Nr. 1 M kart żywnościowych każda osoba ma prawo kupić 10 kg. kartofli. Jednocześnie z kartą żywnościową należy przedłożyć zezwolenie na kupno kartofli i dowód tożsamości.

Kto na podstawie zezwolenia na kartofle już został w nie zaopatrzonej, nie ma prawa kupić więcej. Wyjątek stanowią ci, którzy po 10 maja 1942 r. kupili na podstawie zezwolenia mniej, niż 10 kg. Ci otrzymają na odcinek C Nr. 1 M kart żywnościowych brakującą do 10 kg. różnicę.

Każde nadużycie przy zaopatrzeniu się w kartofle będzie karane z całą surowością. Nieważne zezwolenia pozostają w kupujących; na odwrocie odnotowuje się ilość sprzedanych kartofli i datę.

Z zebranych odcinków kart żywnościowych firmy muszą się wyliczyć przed Wydziałem Aproprowizacyjno-Gospodarczym miasta Wilna do dnia 31 maja 1942 r. Wydział Aproprowizacyjno-Gospodarczy miasta Wilna, Wilno, dnia 18 maja 1942 r.

Japończycy okrążyli Anglików

TOKIO, (DNB). Według wiadomości z frontu burmańskiego, japońskie oddziały wyborowe, podczas wielkiej akcji oczyszczania terenu z resztek oddziałów w górach Arakanu, okrążyły wielkie brytyjskie jednostki zmobilizowane, składające się z blisko 3,000 samochodów ciężarowych, z 300 wozów pancernych i ciężkich armat. Nieprzajaciel pozostawił na polu bitwy przeszło 1,200 zabitych.

„Bierzmy się do wiosennych porządków“!

(Monolog kuma Antoniego)

Proszę państwa! Po tej zimie chulernerj, ohtoraj i konca nia było widać, wreszcie wiosna do nas przyszedła!

Prawda i to, co wiosna ta dość kapryzna okazała się. Zrazu — nie patrzyj co kwiecień — a ciepłość taka raptownij dała, że nia zawsze u nas i w maju tak bywa. Ludzi już — było, — po letniemu wdziały się sja zaczęli chodzić, osobliwie — baby. Ale pod koniec kwietnia i znowu przyszło sja leżeć w zimowe pally, bo haniębnie pochłodniawszy była pogoda, a 4-go maja dyk nawet — a niaohaj jego kaczki! — śnieg zaczął sypać od ranna i padał z parą godzin!

Nu, alj to nie!.. Z pogodą, wiadomo, różni u nas w Wilni bywa, dyk jenczyć sja nadto skróć takiej marności nie należy sja bo fach! — prosza państwa! — co najdrenniejsza nawet wiosna, mniejsza dla człowieka za najlepsza choćby zima!

Tak ot, — okuratnj z przyczyny tej wiosny, — i chciał ja państwu ob jednaj rzezy powiedzieć, a sprawa, znaczy sja taka.

Przez dłuha, zimowa pora, kole domów, szmat u nas różnego śmiecia dy brudów było ponazbiarawszy sja, dyk jak na wiosna śnieg stopniat i cały ten chłam na wierzch wylaz, nia jeden dziadziniec, abo ogródak, tak wyhondał, że patrzeć było hadko! Błota, kamieńnia, cehów kawałki, nawoz, słoma, deski, papierki, blaszanki, szkła pobita, szmaty jakiejś i licho wie czego tam jeszcze nia było! Nu, jednym słowem nia dziedziniec, a kotuch

Obrzynie ilości towarów poszły na dno

BERLIN, (DNB). Prasa przyjmuje niedawne zatopienie 105,000 ton rejsów, br. pojemności statków handlowych na wodach Stanów Zjednoczonych przez niemieckie łodzie podwodne — jako podstawę do uznysłowienia za pomocą graficznych zobrazowania szkód, jakie wyrządza nieprzyjacielowi zatopienie jednego tylko tankowca o pojemności 10,000 trb. Tak n. p. tankowiec 10,000-tonowy, zupełnie naladowany, może pomieścić ładunek 18,000 ton wagowych benzyny lotnej. Jeżeli przeliczyć ładunek te-

go statku na środki transportowe lądowe, to w tym celu potrzebny byłoby 3,500 wagonów-cystern. Strata tej ilości materiału pędnego odbiera przeszło 4,500 nieprzyjacielskim bombowcom możliwość dokonania nalotu atakującego na odległość 1,000 km. Z tego, jak szacują dzienniki, daje się zmierzyć, jak dołkiwe straty zostały przyczynione nieprzyjacielowi, gdy jedynie tylko w pierwszym kwartale wojny ze Stanami Zjednoczonymi zatopili niemieckie łodzie podwodne 93 tankowce o pojemności rów-

no 750,000 trb. „Zwölf Uhr Blatt“ wykazuje, że ilość towarów, posłanych przez zatopione dotychczas w maju 534,800 trb. tonażu nieprzyjacielskiego, podzielona na porcje towarowe, odpowiadałaby porcjom o długości 775 km. O ileby przez wozie te towary na samochodach ciężarowych, to by się utworzył wąz samochodów, w razie zastosowania wozów 3-tonowych i odległości między nimi po 10 mtr., — o długości 2,500 km., to jest siegający od Berlina aż do Gibraltaru.

ODZNACZENIE SOLTYSÓW ZA ZBIORKE CIEPŁYCH RZECZY. Rüstung Inspektion przysłała z Rygi dla 43 soltysów z powiatu wileńskiego specjalne listy z uznaniem za wzorowe przeprowadzenie w swych gromadach zbiórki futer i ciepłych rzeczy.

PORZĄDKOWANIE KWIETNIKÓW I ZIELENCÓW. W miarę postępów wiosny miejskie zakłady ogrodnicze przystąpiły do porządkowania skwerów i parków. We wszystkich kwietnikach rozpoczęto wysadzanie pierwszych kwiatów wiosennych.

NA KURACJĘ DO BIRSZTAN. Wbieżący tygodniu Wileński Punkt Ubezpieczeń Społecznych wysłał do sanatorium w Birsztanach mowy transport chorych. Są to przede wszystkim robotnicy z wilejszych przedsiębiorstw.

WIELKI KONFERENCJA POWIATU WILNA. We wtorek 21 maja odbędzie się w Filharmonii Wileńskiej powiatowe zebranie okręgu Wilno. W zebraniu tym, które rozpocznie się o godz. 10-ej rano, wezmą udział obok kierowników administracji samorządowej okręgu — agronom okręgowy, agronom powiatowy, leśniczowie i nadleśniczowie okręgu Wilna.

Wielki sukces w walce z wściekłością. W wypadku, gdy stępnie nie kiełkuje można je wymienić w spódzielnianach na stępnie sprawzone. Mimo to w r. b. należy stać ten możliwie gęsto, gdyż nawet przy sprawdzonych nasionach zachodzi obawa, że nie wszystkie będą kiełkowały.

Marcinkiewiczem, który doznał na skutek ran tłuczonych głowy, wstrząsu mózgu, zaopiekowało się Pogotowie Ratunkowe. Po udzieleniu pierwszej pomocy ofiarę napadu przewieziono do szpitala.

W sprawie uprawiania spekulacji przez dorożkarzy. Zauważono, że dorożkarze za usługi biorą od podróżnych bardzo wysokie ceny, uchylając się przez to od istniejących zarządzeń.

Pracownia instrumentów muzycznych przyjmująca do reperatury wszelkie instrumenty oraz kupuje używane instrumenty i części do nich. Didzioji (Wielka) 27, J. Szaszkin.

FORNIERY zagraniczne i krajowe — kupuje. Trakų (Trocka) 6—1, pracownia mebli.

Kupno i Sprzedaż. Antykwariat św. Jono kupuje książki we wszystkich językach. Poszukuje „Dzieł dramatycznych” Szekspira, powieści Hamsona i R. Tagora.

Longina Drużyńska. Po długich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 19 maja 1942 r.

SP. AKC. STATYBA. WILNO—ODDZIAŁ. RÓŻNE PRACE BUDOWLANE. Wilno, Sodu (Sadowa) 4, tel. 16-01.

Kupno i Sprzedaż. Sprzedam szluzkę szarą w dobrym stanie. Sprzedam sukienkę granatową jedwabną i szerszeńską beżową.

ROZNE. AA) Podania tłumaczenia niemieckiego i litewskiego. A) Stefan Arthur Maurer. Sprzedam karbit 150 kg 4 RM.

LOKALE. Samotny poszukuje pokoju u meblowanego z osobnym wejściem. Zgłoszenia do adm. „Gońca” pod „5928”.

Matrymonialne. Nauzycielki i wogóle młodzi gentne niewiasty z Wilna napiszcie w ośm. matrymonialnym liście pod adresem: Dr Stróżina, Staściunosa.